

A Debreceni Ítéltábla a dr. Rutai István kamarai jogtanácsos (JOGTANÁCSOS CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) felperesnek -, a személyesen eljáró I. RENDŰ ALPERES NEVE (I. RENDŰ ALPERES CÍME) I. rendű, a dr. Murvay Gábor ügyvéd (KÉPVISELŐ CÍME) által képviselt II. RENDŰ ALPERES NEVE (II. RENDŰ ALPERES CÍME) II. rendű, III. RENDŰ ALPERES NEVE (III. RENDŰ ALPERES CÍME) III. rendű és IV. RENDŰ ALPERES NEVE (IV. RENDŰ ALPERES CÍME) IV. rendű alperesek ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2019. szeptember 30-án meghozott 11.G.40.121/2017/158. számú ítélete ellen a felperes részéről 163. sorszámon, a III. rendű alperes részéről pedig 161. sorszámon benyújtott fellebbezések alapján indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és

- megállapítja, hogy az I. rendű alperes mint az **ADÓS** volt vezető tisztségviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a felperes 68 334 625 (Hatvannyolcezer-háromszázharmincnyolcezer-hatszázhuszonöt) forint összegű hitelezői követelésének a kielégítését megghiúsította;
- megállapítja, hogy az I. és III. rendű alperes felelőssége 28 000 000 (Huszonnyolcmillió) forint erejéig egyetemleges,
- a III. rendű alperes részéről a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 480 300 (Négyszáznyolcvanezer-háromszáz) forintra felemeli, amelynek a megfizetéséért az I. rendű alperessel egyetemlegesen felelős,
- kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 200 753 (Egymillió-kettőszázezer-hétszázötvenhárom) forint perköltséget,
- egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a II. és III. rendű alperesekre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 63 000 (Hatvanháromezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy III. RENDŰ ALPERES mint az **ADÓS**. volt vezetője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal a felperes 28 000 000 forint összegű követelésének a kielégítését megghiúsította.
- [2] Kötelezte a III. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90 000 forint

részperköltséget, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította.

- [3] Az ítéletben megállapított - a fellebbezések elbírálása szempontjából releváns - tényállás szerint az 1993. március 1-jén alakult és a cégjegyzékbe Cg.... cégjegyzékszámom bejegyzett **ADÓS**-nak (a továbbiakban: adós) 2008. március 4-től 2011. június 8-ig a II. rendű alperes, 2011. június 8-tól 2012. február 29-ig a III. rendű alperes, 2012. február 29-től 2014. április 28-ig pedig az I. rendű alperes volt a képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője, míg a IV. rendű alperes a 2011. június 8-a és 2012. február 29-e közötti időszakban az adós cégvezetőjeként szerepelt a cégjegyzékben.
- [4] Az adós gazdasági társaság fő tevékenységi köre színesfém felvásárlás volt, amely tevékenységét a **CÍM1**, „műhely és hulladékhasznosító üzem” megjelölésű ingatlanon és a nyírbátori felvásárló telepeken, a **ZRT1**-től lízingelt gépjárművekkel végezte.
- [5] A 2008. november 21-én megkötött adásvételi szerződéssel az adós nevében eljáró II. rendű alperes megvásárolta az adós telephelyével szomszédos, **CÍM2**, egy hektár 1416 m² nagyságú - ténylegesen 230 000 forint forgalmi értékű - ingatlant 49 000 000 forint vételárért.
- [6] 2008. évben az adós a **ZRT1**-vel megkötött lízingszerződésekben szereplő lízingdíjak megfizetésével késedelembe esett, ezért a **ZRT1**. a szerződéseket 2009. január 22-én felmondta, és a lízingelt gépjárműveket 2009. április 14-én az adóstól elszállította, amelynek következtében az adós ezen időponttól kezdődően fizetéseképtelenné vált.
- [7] A 2010. december 13-án megkötött szerződéssel az adós nevében eljáró II. rendű alperes a **KFT1**. részére nyújtott 100 000 000 forint összegű kölcsön biztosítékeként jelzálogjogot alapított az adós által 2008. november 21-én megvásárolt, **CÍM2** ingatlanon a **ZRT2**., mint zálogjogosult javára.
- [8] A 2012. február 22-én megkötött adásvételi szerződéssel az adós nevében eljáró III. rendű alperes nettó 28 000 000 forint vételárért eladta az adós tulajdonát képező **CÍM3** és **CÍM4**, üzlet, illetve iroda megjelölésű - a **ZRT3**. javára 502 800 000 forint keretösszeg erejéig bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjoggal terhelt - ingatlanokat. Az ingatlanok tényleges forgalmi értéke az adásvétel időpontjában összesen 40 970 000 forint volt.
- [9] Az adóshoz befolyt vételár a **ZRT3**.-nél vezetett számlákon nem jelent meg.
- [10] A 2011. június 14-e és 2011. december 22-e közötti időszakban a IV. rendű alperes az adósnak a TAKARÉKSZÖVETKEZET-nél vezetett bankszámlájáról összesen 16 400 000 forintot vett fel a felvásárlással kapcsolatos napi kiadások fedezésére.
- [11] A 2012. április 4-én megkötött adásvételi szerződéssel az adós nevében eljáró I. rendű alperes nettó 500 000 forint vételárért eladta az adós tulajdonát képező **CÍM2** - a **ZRT2**. javára 10 000 000 forint és járulécai erejéig bejegyzett jelzálogjoggal terhelt - ingatlant. Az ingatlan forgalmi értéke az adásvétel időpontjában 160 000 forint volt.
- [12] Az adós 2012. évtől kezdődően nem tett eleget az éves beszámolóit letétbe helyezésének és közzétételére vonatkozó kötelezettségének.
- [13] A **ZRT1**. hitelező kérelme alapján az adóssal szemben 2011. június 14-én felszámolási eljárás indult, amely eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék 2014. április 28-i kezdő időponttal elrendelte az adós felszámolását.
- [14] Az adósnak a felszámolást megelőző utolsó ügyvezetője az I. rendű alperes volt, aki „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában előírt iratátadási kötelezettségét csak részben és hiányosan teljesítette.
- [15] A felszámolási eljárásban a **ZRT1**. a 68 334 625 forint összegben bejelentett és a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igényét a 2015. május 6-án megkötött engedményezési szerződéssel a felperesre engedményezte.
- [16] A Nyíregyházi Törvényszék a 2017. június 14-én jogerőre emelkedett számú végzésével az adós ellen indult felszámolási eljárást befejezte, a felszámoló által benyújtott egyszerűsített zárómérleget és zárójelentést jóváhagyta.
- [17] A záró végzésben a bíróság kötelezte az I. rendű alperest mint az adós vezető tisztségviselőjét, hogy

fizessen meg a felperesnek „A” kategóriás hitelezői igénye részbeni kielégítésére 75 851 forintot, és megállapította, hogy ezt meghaladóan a felszámolási eljárásban a hitelezői igénye kielégítésére fedezet nem képződött.

- [18] Az adós 2017. június 20-án törlésre került a cégjegyzékből.
- [19] A felperes a bírósághoz 2015. december 15-én benyújtott, majd többször módosított keresetében a Cstv. 33/A. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperesek mint az adós vezető tisztségviselői a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezzel a 68 334 625 forint összegű hitelezői követelésének kielégítését megghiúsították.
- [20] A felperes a módosított keresetében az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének időpontját 2009. április 15. napjában, az alperesek felelősségét megalapozó ügyvezetői magatartásként pedig a **CÍM2** ingatlan megvásárlását, jelzálogjoggal való megterhelését és eladását, a **CÍM3** és **CÍM4** ingatlanok eladását, az adós bankszámláiról történt készpénzfelvételeket, valamint a **KFT2.** és a **KFT3.** részére történt 16 000 000 forint átutalását jelölte meg.
- [21] Hivatkozott arra is, hogy mivel 2012-től kezdődően az adós az éves beszámolóit letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette, az I. rendű alperes tekintetében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelmet alkalmazni kell.
- [22] Előadta továbbá, hogy az adós 2011. évi mérlegében még 547 667 000 forint eszköz, 236 143 000 forint saját tőke, 215 185 000 forint eredménytartalék és 8 455 000 forint mérleg szerinti eredmény került kimutatásra, amely vagyon a felszámolás kezdetére - az alperesek ügyvezetése alatt - eltűnt.
- [23] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.
- [24] Mindannyian vitatták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a felperes által megjelölt időpontját.
- [25] Az I. rendű alperes emellett egyrészt elévülési kifogást terjesztett elő, másrészt az eljárás megszüntetését kérte a felperes keresetösségi jogának hiányára, valamint a felszámolási eljárás jogerős befejezésére hivatkozással.
- [26] A II-IV. rendű alperesek hivatkoztak arra is, hogy a felperes által kifogásolt ingatlaneladásokból befolyt összegeket a hitelezői követelések kiegyenlítésére, a bankszámlákról felvett készpénzt pedig a színesfém felvásárlással kapcsolatos kiadásokra fordították.
- [27] Állították továbbá, hogy a vagyonesztés a 2008. évet követő gazdasági válság miatt következett be, amely az adós által folytatott tevékenységet fokozottan érintette.
- [28] A IV. rendű alperes hivatkozott arra is, hogy ő nem ügyvezető, hanem cégvezető volt, ügyvezetési feladatot nem látott el, ezért rá a Cstv. 33/A. §-ában foglaltak nem alkalmazhatók.
- [29] Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét a III. rendű alperes tekintetében részben megalapozottnak, a további alperesek tekintetében pedig alaptalannak találta.
- [30] Az I. rendű alperes elévülési kifogását és az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmét - az ítéletben kifejtett indokok alapján - megalapozatlannak minősítette, amelyre tekintettel a felperes módosított keresetét érdemben bírálta el.
- [31] **SZAKÉRTŐ** aggálytalannak minősített szakértői véleménye alapján megállapította, hogy az adós már 2007. január 1-jétől kezdődően folyamatosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.
- [32] Tekintettel azonban arra, hogy a felperes a keresetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2009. április 15. napjában jelölte meg (amely nyilatkozatát a szakértői vélemény ismeretében, a bíróság felhívását követően sem változtatta meg), az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adott esetben a 2009. április 15-től a felszámolás kezdő időpontjáig terjedő időszakban tanúsított magatartások szolgálhattak alapul az alperesek felelősségének

megállapításához.

- [33] Megállapította továbbá, hogy mivel a felperes által megjelölt alperesi magatartások közül a **CÍM2** ingatlan megvásárlására ezen időszakon kívüli időpontban (2008. november 21-e) került sor, ezért ezt az ügyletet a felelősség vizsgálata során nem lehetett figyelembe venni, illetve értékelni.
- [34] Az ugyanezen ingatlan 2010. december 13-i, jelzálogjoggal történt megterhelésével összefüggésben megállapította, hogy a II. rendű alperesnek ez a magatartása ugyan nem szolgálta a hitelezők érdekeit, azonban amiatt, hogy az ingatlant az adós utóbb jelzálogjoggal terhelten is a forgalmi értékét meghaladó vételárért értékesítette, önmagában a jelzálogszerződés megkötése nem alapozhatta meg a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelőssége megállapítását, mivel annak következtében az adós vagyona nem csökkent, illetve az ingatlan megterhelése nem hatott közre a hitelezői igények kielégítésének elmaradásában.
- [35] A **CÍM3** és **CÍM4** ingatlanok 2012. február 22-én történt értékesítésével összefüggésben megállapította, önmagában az a tény, hogy a III. rendű alperes a 40 970 000 forint értékű ingatlanokat 28 000 000 forintért értékesítette, szintén nem alapozta meg a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét.
- [36] Arra tekintettel azonban, hogy a III. rendű alperes a per során nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy a kapott vételárat az adósnak a **ZRT3**-vel szemben fennálló hiteltartozására fordította (ezáltal a vételárral nem tudott elszámolni), a kapott vételár erejéig a III. rendű alperes felelősségét megállapíthatónak találta.
- [37] A **KFT2**. és a **KFT3**. részére történt átutalások tekintetében megállapította, a felperes azon túl, hogy hivatkozott ezekre az átutalásokra, azokkal összefüggésben olyan tényállítást nem tett, amely megalapozhatta volna a volt vezető tisztségviselők felelősségét. Önmagában az átutalások ténye pedig a felelősségük megállapításának nem szolgálhatott alapjául.
- [38] Az I. rendű alperes vonatkozásában megállapította, hogy a 2013. évi mérleg leadásának elmulasztását nem lehetett az ő terhére értékelni, mivel az adott esetben a mérleg leadásának „A számvitelről” szóló 2000. évi C. számú törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 153. §-ának (1) bekezdésében meghatározott időpontja előtt megindult a felszámolási eljárás az adóssal szemben.
- [39] Az adós 2012. évi mérlege leadásának és közzétételének, valamint a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek teljesítésének elmulasztása miatt azonban az I. rendű alperes tekintetében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem fennállása megállapítható volt.
- [40] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint azonban a törvényi vélelem csak azon legkorábbi időponttól alkalmazható, amikor az alapjául szolgáló ok megvalósult, amely a jelen esetben 2013. május 31-e volt.
- [41] Az adott esetben azonban a felperes maga adta elő, hogy az I. rendű alperes ügyvezetése alatt már semmilyen gazdasági esemény nem történt, az adós vagyonvesztése az I. rendű alperes ügyvezetővé választásáig már bekövetkezett.
- [42] Ezzel összefüggésben rámutatott arra is, hogy a mérleg leadásának, illetve az iratanyag átadásának elmulasztása önmagában nem alapozza meg a vezetőnek a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét, mivel annak jogkövetkezménye a törvényi vélelem alkalmazása.
- [43] Az I. rendű alperesnek a **CÍM2** ingatlan eladása során tanúsított magatartását értékelve megállapította, hogy mivel a kapott vételár (500 000 forint) az ingatlanforgalmi értékét (160 000 forint) meghaladta, az I. rendű alperesnek ez a magatartása a hitelezők érdekeit nem sértette, illetve nem hatott közre a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulásában.
- [44] Az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítására irányuló felperesi kérelem kapcsán kiemelte, hogy több vezető tisztségviselő egyetemleges felelőssége akkor állapítható meg, ha

egyidejűleg, közösen okoznak kárt, vagy ha az egymást követő magatartások egy okozati láncolatáá kapcsolódnak össze.

- [45] Az adott esetben azonban a bíróság csupán a III. rendű alperes felelősségét állapította meg, és a felperes az alperesek vonatkozásában az akarategységet sem bizonyította, ezért az adott esetben az alperesek egyetemleges felelősségét nem lehetett megállapítani.
- [46] A 2010. és 2011. évi mérlegekben kimutatott ingatlanvagyonnal összefüggésben utalt arra, hogy az adós könyvvizsgálójának (M.J.P.) tanúvallomása és a IV. rendű alperes nyilatkozata szerint is az adós ebben az időszakban saját tulajdonú és bérelt ingatlanokkal is rendelkezett, a könyvelésében pedig kimutatásra kerültek a bérelt ingatlanokon végzett beruházási, illetve felújítási költségek is.
- [47] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és a III. rendű alperes nyújtottak be fellebbezést.
- [48] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a módosított keresetében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte.
- [49] Véleménye szerint az I. rendű alperes felelőssége fennáll amiatt, hogy az adós iratanyagát a felszámolás során nem adta át a felszámolónak és elmulasztotta a 2012. évi beszámoló leadását és közzétételét is, amelyre tekintettel a felelőssége vélelmezhető.
- [50] Előadta továbbá, hogy a II. rendű alperes felelőssége szintén fennáll azért, „mert a kétszázszoros áron vásárolt ingatlanra 10 000 000 forint jelzálogjogot tettek rá egy olyan cégnek, amelyik kapcsolt vállalkozású volt a IV. rendű alperes rokonaival” és ez indította el a társaság szándékos tönkretételét, az adósság felhalmozódását.
- [51] Álláspontja szerint a II. rendű alperes felelőssége fennáll abban is, hogy a IV. rendű alperessel együttműködve az adós vagyonából 13 000 000 forintot a **KFT2.**-nek utalt át, amelynek különösebb indoka nem volt, viszont összeférhetetlenség állt fenn, mivel mindkét cégnek ebben az időben a II. rendű alperes volt az ügyvezetője.
- [52] A III. rendű alperes felelőssége véleménye szerint nem csak 28 000 000 forint erejéig áll fenn, „hanem a teljes vételár erejéig”, figyelemmel arra, hogy a vevő korábban is közreműködött az adós ügyeiben és szintén tulajdonosi kapcsolat fűzte a IV. rendű alperes családjához.
- [53] A III. rendű alperes felelősségének megállapításánál kérte azt is figyelembe venni, hogy a szerződés aláírásának időpontjában a IV. rendű alperes volt az adós cégvezetője, amelyre tekintettel a felelősségük a károkozásban egyetemleges.
- [54] Érelmezte a fellebbezésében a IV. rendű alperes felelősségének mellőzését, továbbá azt, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a II. rendű alperes felelősségét a nagyértékű préselő- és darabológépek eltűnésében.
- [55] Mindezekre tekintettel továbbra is az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítását kérte a módosított keresetében foglaltak szerint.
- [56] Érelmezte a felperes a fellebbezésében azt is, hogy részére az elsőfokú bíróság csupán 90 000 forint részperköltséget állapított meg annak ellenére, hogy az általa megállapított teljes perköltség (beleértve a szakértői költséget, munkadíjat, utazási és szállásköltséget) 1 200 753 forintot tett ki, amelynek az 1/4 része is 300 000 forint lenne.
- [57] A III. rendű alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének „részbeni” megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélet tábla a vele szemben előterjesztett keresetet teljes egészében utasítsa el.
- [58] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az általa az adós képviselőjében 2012. február 22-én megkötött adásvételi szerződésben szereplő vételárral való elszámolás hiányára hivatkozással állapította meg a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét.
- [59] A hivatkozott adásvételi szerződés 4. pontjában ugyanakkor a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy a **ZRT3.**-vel létrejövő új hitelviszony keretén belüli pénzügyi elszámolás útján történik

meg 2013. március 31-ig az adásvétel tárgyát képező ingatlanok vételárának pénzügyi rendezése, amely feltétele volt a tulajdonjog bejegyzésének.

- [60] Állította, hogy az adásvételi szerződés 4. pontjában foglaltak kizárják annak megállapítását, hogy a vételárral ne tudott volna elszámolni.
- [61] A vételár elszámolása ugyanis a szerződés 4. pontjában foglaltaknak megfelelően a **ZRT3**.-vel fennálló hiteljogviszony keretén belül történt, amelynek során a vételár be sem folyt az adóshoz.
- [62] Ez az oka annak, hogy a perben kirendelt szakértő az adós számláin a vételár jóváírását nem tudta megállapítani.
- [63] Az ítéletábrának a jelen ügyben még alkalmazandó „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását. Ezért az ítéletábra az 1952. évi Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.
- [64] Az iratoknak a másodfokú bírósághoz történt felterjesztését követően a IV. rendű alperes jogi képviselője bejelentette és igazolta, hogy a IV. rendű alperes 2019. október 14-én elhunyt.
- [65] Erre tekintettel az ítéletábra a 2019. december 9-én meghozott, számú végzésében egyrészt megállapította, hogy az eljárás a felperes és a IV. rendű alperes között - a IV. rendű alperes jogutódainak perbevonásáig vagy perbelépéséig - félbeszakadt, másrészt az 1952. évi Pp. 51. §-ának c) pontjára és az 53. §-ának (1)-(2) bekezdéseire hivatkozással megállapította, hogy az I-III. rendű alperesekkel szemben a másodfokú eljárás lefolytatható.
- [66] E végzés ellen a IV. rendű alperes jogi képviselője - a per megszüntetése érdekében - fellebbezést terjesztett elő, amelynek elbírálása a Kúria előtt jelenleg folyamatban van.
- [67] Mindezekre tekintettel az ítéletábra az 1952. évi Pp. 239. §-a folytán irányadó 1952. évi Pp. 213. §-ának (2) bekezdése alapján részítéletet hozott, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag az I-III. rendű alperesekre vonatkozó részeit vizsgálta és bírálta el.
- [68] Ennek eredményeként pedig az ítéletábra azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezése az I. rendű alperes vonatkozásában és a III. rendű alperes perköltségviselése tekintetében megalapozott, a per fő tárgya tekintetében a II. és III. rendű alperesek vonatkozásában pedig megalapozatlan, míg a III. rendű alperes fellebbezése szintén megalapozatlan.
- [69] A felperes fellebbezésével összefüggésben az ítéletábra mindenekelőtt megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének időpontjára vonatkozó megállapításait (és annak indokolását) sem a felperes, sem a III. rendű alperes nem sérelmezte a fellebbezésében, amelyre tekintettel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként az ítéletábra is az elsőfokú bíróság által megállapított időpontot (2009. április 15-e) vette alapul és a felperes fellebbezését e megállapításból kiindulva bírálta el.
- [70] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének az így meghatározott időpontjára tekintettel pedig helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes által a keresetben megjelölt alperesi magatartások közül a **CÍM2** ingatlan 2008. november 21-i megvásárlását nem lehetett a II. rendű alperes felelősségét megalapozó magatartásként figyelembe venni.
- [71] A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése ugyanis - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után tanúsított ügyvezetői magatartások tekintetében teszi lehetővé - az egyéb konjunktív feltételek fennállása esetén - a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását, amelyből következően az ezen időpontot megelőzően végzett cselekmények abban az esetben sem alapozhatják meg a vezető

tiszttségviselő felelősségét, ha azok tekintetében a felelősség megállapításának a jogszabályban meghatározott feltételei egyébként fennállnának.

- [72] Egyetértett az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy az adott esetben a **CÍM2** ingatlan jelzálogjoggal történt megterhelését sem lehetett a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősséget megalapozó vezető tiszttségviselői magatartásnak minősíteni, figyelemmel arra, hogy a megállapított tényállás szerint az ingatlan jelzálogjoggal terhelten is a tényleges forgalmi értékét meghaladó összegért került 2012. április 4-én értékesítésre, vagyis a jelzálog jog alapítása a hitelezői igények kielégítését nem befolyásolta, arra nem volt kihatással.
- [73] Márpedig a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésére alapított perben a felperesnek a keresete megalapozottságához a vezető tiszttségviselő általa megjelölt - a hitelezői érdekekkel ellentétes - magatartása és a bekövetkezett vagyonsökkenés vagy a hitelezői igények teljes kielégítésének meghiúsulása közötti okozati összefüggés fennállását is bizonyítania kell (Győri Ítéletábra ...).
- [74] sérelmezte a felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a **KFT2.** és a **KFT3.** részére történt átutalásokkal kapcsolatos jogi érvelését is.
- [75] Helytálló ugyanis az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy önmagában az átutalások ténye még nem alapozhatta meg az azokat jóváhagyó vagy elrendelő vezető tiszttségviselőnek a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét.
- [76] Ahhoz ugyanis a felperesnek egyrészt állítania, másrészt bizonyítania kellett volna azt is, hogy az átutalások teljesítése milyen konkrét tények következtében volt ellentétes a hitelezők érdekeivel. (Például az átutalással kiegyenlített követelés valójában nem állt fenn, vagy még nem volt esedékes stb.) Egy jogszerű és már esedékes követelés kiegyenlítése ugyanis - egyéb adat hiányában - a már fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő adós esetében sem ellentétes a hitelezők érdekeivel, ezért az önmagában nem alapozhatja meg a vezető tiszttségviselőnek a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét.
- [77] Az adott esetben azonban a felperes azon túl, hogy hivatkozott az átutalásokra, olyan értékelhető tényállítást sem tett, amely - bizonyítása esetén - alkalmas lett volna a hitelezői igények teljes kielégítésének meghiúsulása és az átutalások közötti okozati összefüggés fennállásának - ezáltal pedig a hitelezői érdekek sérelmének - megállapítására.
- [78] Önmagában a cégek közötti személyi kapcsolatra történt hivatkozása - egyéb konkrét adatok hiányában - erre nem volt alkalmas.
- [79] Ugyanezen indokok miatt találta megalapozatlannak az ítéletábra a felperesnek a „nagyértékű préselő és daraboló gépek eltűnésére” történt fellebbezési hivatkozását.
- [80] A felperes ugyanis etekintetben sem jelölt meg olyan konkrét tény vagy adatot, amely - bizonyítása esetén - alapul szolgálhatott volna a II. rendű alperes felelősségének megállapításához.
- [81] hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra is, hogy a III. rendű alperes felelőssége nem csak 28 000 000 forint, hanem a „teljes vételár” (helyesen: az ingatlanok szakértő által megállapított értéke) erejéig megállapítható.
- [82] Az ítéletábra megállapítása szerint ugyanis a III. rendű alperesnek az a cselekménye, hogy a már fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő adós két - a társaság fő tevékenységének ellátásához közvetlenül nem kapcsolódó - ingatlanát a tényleges (szakértő által megállapított) forgalmi értékük körülbelül 70%-án értékesítette, önmagában még valóban nem értékelhető a hitelezők érdekeivel ellentétes ügyvezetői magatartásnak.
- [83] Abban az esetben ugyanis, ha a befolyó vételárat a III. rendű alperes az adós fizetőképességének helyreállítása vagy a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében használta (volna) fel, úgy az

ingatlanok értékesítése nem lett volna ellentétes a hitelezők érdekeivel, figyelemmel arra is, hogy azok a felszámolási eljárásban a Cstv. 49. §-ának (1) bekezdésében megállapított „a forgalomban elérhető legmagasabb áron” kerültek volna értékesítésre, ami - a gyakorlati tapasztalatok szerint - szintén a tényleges forgalmi érték alatti árat jelent.

- [84] Érdemben helytálló ezért az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az ingatlanoknak a forgalmi értékük 70%-án történt értékesítése önmagában még nem alapozta (volna) meg a III. rendű alperesnek a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét.
- [85] Erre a jelen ügyben azért kerülhetett sor, mert a per során a III. rendű alperes - a későbbiekben kifejtésre kerülő indokok szerint - csupán állította, de nem bizonyította, hogy az ingatlanok eladásából származó 28 000 000 forint vételárát a hitelezői tartozások csökkentésére fordította.
- [86] Emiatt azonban a III. rendű alperes felelőssége csupán a szerződésben kikötött vételár erejéig állapítható meg, nem pedig az ingatlanok szakértő által meghatározott forgalmi értékéig.
- [87] Megalapozottan sérelmezte azonban a felperes a fellebbezésében az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetének az elutasítását.
- [88] az elsőfokú bíróság arra helytállóan hivatkozott az ítéletében, hogy a 2013. évi beszámoló letétbe helyezésével összefüggésben az I. rendű alperes terhére nem lehetett mulasztást megállapítani, figyelemmel arra, hogy az adós felszámolásának kezdő időpontja megelőzte a 2013. évi beszámoló letétbe helyezésére a Számv.tv.-ben előírt határidőt (BH2013. 222).
- [89] A 2012. évi beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének, valamint a Cstv. 31. §-ában előírt kötelezettségek teljesítésének elmulasztása miatt azonban az I. rendű alperes tekintetében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében megállapított vélelmet alkalmazni kellett.
- [90] Ez pedig azt jelentette, hogy mivel a felperes az I. rendű alperes vonatkozásában a vélelem alkalmazását megalapozó körülmények fennállását (a 2012. évi beszámoló letétbe helyezésének, illetve a jogszabályban meghatározott iratok teljes körű átadásának elmulasztása), valamint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének időpontját és a hitelezői követelése teljes kielégítésének megghiúsulását bizonyította, őt a perben további tényállítási és bizonyítási kötelezettség az I. rendű alperes vonatkozásában nem terhelte.
- [91] A törvényi vélelem fennállására tekintettel ugyanakkor az I. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése és az adósnak a gazdasági életből való jogszerű kivezetése érdekében.
- [92] Téves az elsőfokú bíróságnak az a jogi érvelése, amely szerint önmagában a beszámoló közzétételének elmulasztása, illetve az adós iratainak nem teljes körű átadása a felszámoló részére, nem alapozta meg az I. rendű alperes felelősségét, mivel e mulasztásoknak a vélelem alkalmazása a jogkövetkezménye.
- [93] Az ítéletábra megállapítása szerint a Cstv. jelen eljárásban alkalmazandó 33/A. §-a (3) bekezdésének utolsó fordulatában foglaltak helyes értelmezése szerint, az ott meghatározott mulasztásokat olyan vezető tisztségviselői magatartásoknak kell tekinteni, amelyek ellentétesek a hitelezők érdekeivel és mint ilyenek - a vezető mentesülését eredményező körülmények bizonyíthatatlansága esetén - önmagukban megalapozzák a vezető tisztségviselő felelősségét.
- [94] Ennek pedig az az indoka, hogy e mulasztásaival a vezető tisztségviselő egyrészt megnehezíti az adóssal - még a felszámolás elrendelése előtt - üzleti kapcsolatba kerülők számára, hogy az adós valós pénzügyi, vagyoni helyzetét megismerjék, másrészt megnehezítik, illetve megakadályozzák a már felszámolás alá került adós vagyoni helyzetének a feltárását, az esetleges vagyonszünet eredményező ügyletek megismerését és az azokkal kapcsolatos eljárások határidőben történő megindítását.
- [95] Az adott esetben az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes számára a mentesülését eredményező körülmények bizonyításával kapcsolatos, a jogszabályban előírt tartalmú tájékoztatást megadta (6.

sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala, 14. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldala). Az I. rendű alperes azonban a törvényi vélelemmel szemben őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, mivel a 2013. május 5-e és 2014. április 8-a közötti, londoni fogvatartásának igazolásán túl semmilyen olyan konkrét körülmény fennállását nem bizonyította, ami a mentesülését eredményezhette volna.

- [96] Az előzetes letartóztatására történt hivatkozása pedig - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is kifejtette ítéletében - nem volt alkalmas a felelősség alóli mentesülésnek a megállapítására.
- [97] Emiatt az adott esetben vélelmezni kellett, hogy az I. rendű alperes mulasztásai okozati összefüggésben állnak az adós elleni felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igények teljes kielégítésének megghiúsulásával, amelyre tekintettel az I. rendű alperesnek a Cstv. 33/A. §-a (1) bekezdése szerinti felelőssége a felperes keresetében megjelölt teljes összeg erejéig megállapítható volt.
- [98] A III. rendű alperes fellebbezését az ítéletábra a következő indokok alapján találta megalapozatlannak:
- [99] állította a III. rendű alperes a fellebbezésében, hogy az általa 2012. február 22-én megkötött adásvételi szerződés 4. pontjában foglaltak önmagukban igazolták azt az állítást, hogy a befolyt vételárat a **ZRT3.**-vel szemben fennálló hiteltartozás csökkentésére fordították.
- [100] A szerződésben a **ZRT3.** szerződő félként - nem vitásan - nem szerepelt, a szerződést tartalmazó okiratot nem írta alá, amelynek következtében az abban foglaltakat nem lehetett a bank által tett nyilatkozatnak (elismerésnek) tekinteni.
- [101] Ezzel összefüggésben a III. rendű alperes jogi képviselője a 2018. július 3-án megtartott tárgyaláson még maga is akként nyilatkozott, hogy „valóban az adásvételi szerződésből ténylegesen nem derül ki, hogy a vételár a hiteltörlesztésre lett fordítva, ez a könyvelésből derülhet ki ...” (7. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala).
- [102] Az e nyilatkozatához kapcsolódó bírósági felhívásra pedig a 2018. július 10-én keltezett 79. sorszámú beadványában azt adta elő, hogy „ezt támasztják alá a **ZRT3.**-től beszerzett és a bíróság rendelkezésére bocsátott bankszámlaforgalom-kimutatásból a 2012. évre vonatkozó adatok”.
- [103] A 88. sorszámú beadványában pedig a III. rendű alperes az általa előadottak igazolására indítványozta a **ZRT3.** megkeresését arra vonatkozóan, hogy a „**ADÓS.**-vel fennállt hitel jogviszonyból eredően a bank követelése megtérült, **ADÓS.**-vel kapcsolatosan követelés rendezést nyert, követelése a banknak nem áll fenn”.
- [104] A III. rendű alperesnek a vételár ekkénti felhasználásra vonatkozó állítását azonban sem a **ZRT3.**-nek a bíróság megkeresésére küldött válasza (97. sorszámú irat), sem a perben kirendelt **SZAKÉRTŐ**-nek az ezzel összefüggésben tett megállapításai (146. sorszámú csatolt szakértői vélemény 15-16. oldala) nem támasztották alá.
- [105] Emiatt az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok helytálló értékelése alapján, jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a III. rendű alperes az általa megkötött adásvételi szerződésben szereplő vételárral nem tudott elszámolni, amelynek következtében a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelőssége a vételár erejéig megállapítható.
- [106] Az ítéletábra megállapította, hogy az I. és III. rendű alperesek egyetemlegesen felelősek a felperes hitelezői igénye kielégítésének megghiúsulásáért.
- [107] Helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a Cstv. 33/A. §-a (1) bekezdésének utolsó fordulata alapján több vezető tisztségviselő közös károkozása és a károkozók egyetemleges felelőssége csak akkor állapítható meg, ha egyidejűleg, közösen okoznak kárt, vagy ha az egymást követő magatartásaik egy okozati láncolatná kapcsolódnak össze.
- [108] Ennek hiányában a vezető tisztségviselők külön-külön, csak a saját cselekményeikért felelnek és a felelősségük csak azon összeg erejéig állapítható meg, amely összeggel az ő tevékenysége miatt

csökkent az adós vagyona vagy hiúsult meg a hitelezői követelések kielégítése.

- [109] Az adott esetben az I. és a III. rendű alperesek egyetemleges felelősségének megállapításához szükséges, a magatartásaik közötti oksági kapcsolatot 28 000 000 forint erejéig meg lehetett állapítani, ugyanis az I. rendű alperesnek az a magatartása, hogy nem tett meg minden intézkedést azért, hogy a 28 000 000 forint vételár az adós vagyónába kerüljön, megalapozza az oksági kapcsolatot.
- [110] Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének a jelen részítélettel felülbírált rendelkezései közül a II. és III. rendű alperesekre vonatkozó rendelkezéseket a per fő tárgya tekintetében az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [111] Az elsőfokú ítéletnek az I. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését pedig az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta: az I. rendű alperesnek a Cstv. 33/A. §-a (1) bekezdése szerinti felelősségét a keresetben megjelölt összeg erejéig megállapította, és kimondta, hogy az I. és III. rendű alperesek felelőssége 28 000 000 forint erejéig egyetemleges.
- [112] A felperes fellebbezése az I. rendű alperes tekintetében eredményre vezetett, a II. és III. rendű alperes tekintetében pedig a per fő tárgya tekintetében eredménytelen maradt, míg a III. rendű alperes fellebbezése teljes egészében megalapozatlan volt.
- [113] Emiatt az ítéletábra - figyelemmel arra, hogy a jelen részítéletével a felperes keresetét az I-III. rendű alperesek vonatkozásában véglegesen elbíráltta - egyrészt az elsőfokú ítéletnek a felperest a II. rendű alperes javára, másrészt a III. rendű alperest a felperes javára 90 000 forint elsőfokú perköltség fizetésére kötelező rendelkezéseit helybenhagyta.
- [114] Az ítéletábra - ellentétben az elsőfokú bíróság perköltségviselési rendelkezésével - a felperes valamennyi perköltségének (1 200 753 forint) megtérítésére kötelezte az I. rendű alperest, mert vele szemben a felperes teljes egészében pernyertes lett [1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdés].
- [115] Arra figyelemmel, hogy a III. rendű alperes felelősségét a keresetben kért összeg 40%-ában állapította meg, ennek az aránynak megfelelően emelte fel az elsőfokú perköltségben történt marasztalását 90 000 forintról 480 300 forintra, azzal, hogy miként a főkövetelés tekintetében, úgy a perköltség viselésénél is részben egyetemleges a felelősségük [1952. évi Pp. 82. § (1) bekezdés].
- [116] Az ítéletábra a másodfokú eljárásban pervesztes I. rendű alperest kötelezte a felperes költségének megfizetésére, amely a megfizetett 48 000 forint illetékből és a kamarai jogtanácsosi munkadíjból áll. A kamarai jogtanácsosi munkadíj összegét az ítéletábra „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 4. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint irányadó 3. §-ának (3) és (5) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével határozta meg, értékelve a kifejtett tevékenységet és azt, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.
- [117] Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő III. rendű alperest is kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült jogtanácsosi munkadíjának a megtérítésére az Ükr. idézett bekezdései alapján.
- [118] A II. rendű alperes tekintetében eredménytelen fellebbezést előterjesztő felperes pedig az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján szintén köteles megtéríteni a II. rendű alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét, amelynek összegét az ítéletábra az Ükr. 3. §-ának (3) és (5) bekezdéseiben foglaltak alapján, 15 000 forintban határozta meg, figyelemmel egyrészt arra, hogy a II. rendű alperes jogi képviselője - saját nyilatkozata szerint - nem áfa alany, másrészt arra, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.
- [119] Mivel a III. rendű alperes fellebbezése és a felperesnek a III. rendű alperes vonatkozásában előterjesztett fellebbezése egyaránt eredménytelen maradt, az ítéletábra az 1952. évi Pp. 81. §-a (1)

bekezdésének második fordulata alapján akként határozott, hogy tekintetben mindkét fél maga viseli a másodfokú eljárásban felmerült költségét.

Debrecen, 2020. május 6.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -